

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 192. — ŠTEV. 192.

NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 16, 1929. — PETEK, 16. AVGUSTA 1929.

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

"GRAF ZEPPELIN" LETI NAD SOVJETSKO RUSIJO

POLET PREKO RUSKEGA OZEMLJA BO TRAJAL NAJMANJ ŠTIRI DNI

Prebivalstvo nemških mest ga je navdušeno pozdravilo. — V mesto Gdansk so vrgli nemško zastavo. — Razdalja med Friedrichshafnom in Tokio znaša sedem tisoč milj. — Demonstracije v Berlinu. — Za hip je počivalo vse delo.

Ogromni vodljivi balon "Graf Zeppelin" je letel včeraj preko ruskega ozemlja proti Tokio na Japonskem.

To je drugi del njegovega nameravanega poleta okolu sveta. Polet preko širnih ruskih step bo trajal najmanj štiri dni.

"Zeppelin" se je pojavil včeraj ob polštirih popoldne nad rusko-letalsko mejo pri Duenaburgu. Iz Friedrichshafna do tam je premeril osemsto milj, dočim znaša razdalja med Friedrichshafnom in Tokio sedem tisoč milj.

Ko se je pojavil "Zeppelin" nad Berlinom, mu je priredilo prebivalstvo velike ovacije. Delavci po vseh tovarnah in obratih so za par minut prenehali z delom.

Drugo veliko mesto, nad katerim bo letel "Zeppelin" je Moskva. Če bo letel z isto naglico kot včeraj, bo danes zjutraj nad Mosko.

Prebivalstvo vseh nemških mestih, preko katerih je letel, mu je prirejalo navdušene ovacije. Nad mesto Gdansk je spustil dr. Eckener nemško zastavo.

Dr. Eckener upa premeriti 7000 milj dolgo pot v 120 urah. To se mu bo posrečilo, če bo letel balon s povprečno naglico 60 milj na uro.

Dr. Eckener je uverjen, da se zamore vzdržati "Graf Zeppelin" stopetdeset ur neprestano v zraku.

V Tokio bo pristal na vojaškem letališču, ter bo po pordnevnem odmoru nadaljeval polet preko Pacifika proti Californiji.

RHINELANDER SE HOČE LOČITI

V Reno, Nevada, je napelil proces proti svoji ženi, ki je baje zamorskega plemena.

LAS VEGAS, Nev., 15. avgusta. — Milijonar in potomec ene najstarejših ameriških družin Leonard Kip Rhinelander, je vložil tožbo za ločitev zakona od svoje žene Alice Johnes Rhinelander, ki je baje zamorskega plemena in od katere živi ločeno dolgo vrsto let.

Kot vzrok za ločitev je navedel, da se ne more nikdar več vrniti k svoji ženi, če se ne bo telesno in duševno upropastiti Razentega pa je baje njegovo življenje v stalni nevarnosti.

Mrs. Rhinelander očita, da je namenoma zlorabljala njegovo mladost in neizkušnost ter ga zvodila v zakon.

Mrs. Rhinelander je hči nekega črnega kočijaža.

Rhinelander je že enkrat pred par leti tožil za ločitev zakona v državi New York, a je s svojo tožbo propadel. Izza onega časa živita ločeno, in on ji mora plačevati visoke alimente.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

8 JAPONSKIH ČASTNIKOV USMRČENIH

Osem japonskih častnikov se je smrtno ponesrečilo, ko je padel inšpekcijski aeroplan na tla.

TOKIO, Japonska, 15. avgusta. — Najbolj nesrečni dogodek v zgodovini japonske vojaške avijacije se je završil na Takikava letalnem polju v bližini Tokija včeraj zjutraj. Osem mož je bilo ubitih, med njimi štiri častniki japonskega generalnega štaba.

Nov bombni aeroplan, v katerem so se častniki napotili na inšpekcijsko potovanje, je priletel ob tla iz višine 900 čevljev. Takoj je bila odrejena preiskava, a ker ni nihče ostal živ, bo najbrž ostal vzrok nesreče za vedno skrivnost. V kolikor je bilo mogoče izvedeti, je izgubil bombni aeroplan kontrolo, ko se je skušal obrniti manj kot eno miljo od mesta, kjer se je dvignil s tal.

Med mrtvimi se nahajajo generalni major Aburo, načelnik operacijskega štaba, major Abe, prejšnji pomožni vojaški atašej v Washingtonu, neki nadaljni major generalnega štaba, trije mlajši častniki in en podčastnik.

KONFERENCA SE BO RAZŠLA

V Haagu se bliža polom, ker Angleži nočejo popustiti v svojih zahtevah. — Prekinjenje ne bo pomenjalo razkola.

HAAG, Holandska, 15. avgusta. — Delegacije na tukajšnji mednarodni reparacijski konferenci so danes napovedovale, da se bo na sobotni seji finančna komisija odgodila od septembarskega sestanka zborovanja Lige narodov. Podkomisije, ki bodo imenovane v soboto, pa bodo ostale še naprej na delu.

Vsi prizadeži so priznali, da ni opaziti nobenega napredka s pomočjo privatnih pogajanj, kajti Angleži nočejo niti za las popustiti. Snowden vztraja trdno na svojem prvotnem stališču.

Pravijo, da sobotno odgojenje ne bo predstavljalo niti prekinjenja niti razkola reparacijske konference, ker bodo ostale na delu podkomisije. S tem bo dana vladam prilika razmisljati o novih položajih, ustvarjenih vsled zahtev Angleže.

Vršila se bo lahko tudi privatna pogajanja v Ženevi med načelniki delegacij in angleškimi ministrskimi predstavniki Ramseyem MacDonaldom.

Izvedelo se je, da zastopniki ne skušajo dobiti 43 milijonov mark, katere zahteva Anglija, pač pa hočejo dobiti formulo, ki jim bo dovoljevala uveljaviti sobotno odgojenje brez odkritega razkola.

Francija in narod, ki jo podpira, so pripravljeno dobiti tekom ustvarjanja sobotnih podkomisij neke vrste Youngov načrt, ki bo v gotovi meri zadovoljil Angleže. Ta načrt pa bi ne imel polnomoči kot je določeno v Snowdenovi resoluciji, da se nanovo otvori ves problem glede odstotkov reparacij, ki bi pripadale Angliji.

Lamont se ni hotel udeležiti valila, katero je dobil od Louisa Loucherja, naj pride v Haag, in to pomenja značilen udarec za upanja Francozov, da bo izvedel Wall St. ponovni pritisk na Snowdena, nakar bo sprejel bolj popustljivo stališče.

ZDRAVJA ANGL. KRALJA

LONDON, Anglija, 15. avgusta. — Kralj George je dobil od svojih zdravnikov nasvet, naj se vrne v Bognor ter opusti misel, da bi obiskal Sandringham, kot je nameraval storiti pred operacijo.

Zdravniki so imeli tehtne razloge, radi katerih so mu nasvetovali naj se vrne v Bognor.

ŽIVEL SREČNO Z 2 ŽENAMA

Prva žena je kupila drugi celo poročni prstan, toda majhen spor je končal to srečno razmerje.

29-letni Frank Saal je srečno živel s svojima dvema ženama na 14. cesti v Brooklynu več kot eno leto. Bil je obema uzoren mož, a danes se nahaja v ječi, ker sta se ženski sprli.

Prva žena se je poročila s Saalom v Brooklynu pred šestimi leti. Rodila mu je hčerko Alice.

Žena stv. 1. je baje zelo razumna in popustljiva. Bila je celo tako prijazna, da je kupila poročni prstan, ko se je njen mož drugi poročil ter vzela Miss Elizabeth Fraser, staro 23 let.

Prva žena ni prav nič ugovarjala, ko jo je mož predstavil svoji drugi ženi kot svojo sestro. Gospodinjstvo v hiši je bilo skrajno uredno. Ženski se nista nikdar prepirali. Saal in njegova žena sta nastopala proti drugi ženi kot brat in sestra.

Vse je bilo dobro, dokler se nista včeraj ženski sprli zastran neke malenkosti. Tedaj pa je povedala žena stv. 1. da ni Saalova sestra, pač pa žena ter da ima do njega več pravice. Žena stv. 2. je poklicala policijo, ki je nato aretirala Saala.

ECKENER DOBIL PATENT NA SVOJO IZNAJDBO

WASHINGTON, D. C., 15. avgusta. — Patent na konstrukcijo Zeppelina, na katerega je čakal dr. Eckener celih sedem let, je bil včeraj podeljen.

VZDRŽANA VERSKA PREPOVED

COSTA RICA, 15. avgusta. — S 26 glasovi proti 16 je kongres Costa Rica vzdržal postavbo, ki prepoveduje verskim redom posebno pa jezuitom vstop v Costa Rico.

BRLINSKI ŽUPAN BO OBISKAL NEW YORK

BERLIN, Nemčija, 15. avgusta. — Občina Berlin je danes glasovala, da sprejme povabilo, da obišče New York. Župan Booss bo odpotoval dne 24. septembra iz Nemčije in spremljali ga bodo številni drugi visoki uradniki.

ČEDEN BOŽJI SLUŽABNIK

Metodistovski pastor je nastopal v vlogi zdravnika ter posebno rad preiskoval mlada dekleta.

Newyorški zdravstveni komisar dr. Scherley Wynn je objavil včeraj, da so oblasti obtožile pastora dr. James Empringhama, narodnega tajnika Church Temperance Society, nespodobnega obnašanja.

Nadalje je izjavil Wynn, da je pastor neke na Nicholas Ave., v Bronxu urad, v katerem je preiskoval bolnike in bolnice z Roentgenovimi žarki.

Prepis obdolžitve so poslali škofu Manningu.

Mestni zdravstveni urad je sestavil obtožilni material ter opisal, s kakšnimi preiskavami se je bavil pastor.

Vsled dosedanjih poizvedb zdravstvenega urada so pastorevo kliniko zaprli.

Dr. Dana Hubbard, član zdravstvenega urada, je rekel včeraj:

— Pastor dr. Empringham ne bo v New Yorku še nadalje nastopal kot zdravnik. Njegov urad za zaprli. Kaj namerava storiti škof, mi ni znano.

Oblasti so dobile razne pritožbe, da je dr. Empringham pozival ženske k raznim intimnostim. Včas je bil v uradu z ženskami sam, včas je bil pa navzoč tudi dr. Cox.

Slednji je sedaj nastopil proti pastoru ter bo v procesu pričal proti njemu.

POVRATEK IDZIKOWSKI

VARŠAVA, Poljska, 15. avgusta. — Truplo majorja Louisa Idzikowskega, ki je bil ubit, ko je skušal poleteti v Združene države, je bilo včeraj prevedeno nazaj na Poljsko.

Pogreb se bo završil tukaj v ponedeljek in prisostvovali bodo vsi zastopniki poljske vlade. Truplo so izkrcali v pristanu Gdynia.

VZTRAJNA MAČKA

KENILWORTH, N. Y., 15. avgusta. — Malteško mačko, ki je last Charles Goeres, z Michigan Ave. so odvedli v Mariaville, N. Y., kjer ima družina Goeres poletno stanovalnico.

Mačka se je potikala krog hiše dva dni ter nato izginila. Suha, z razboljenimi nogami, a odločno zroca je prišla mačka zadnjo soboto na dom Goeresovih. Mariaville je oddaljen od Kenilwortha celih 210 milj.

Lahkomiselni rdečelas maček je zašel na streho lodonskega Kristal-Palece-a in na noben način ni mogel dol. Stotine zijač ga je opazovalo tri dni. Naposled je poslal Društvo za varstvo živali ognjegašce. Zaprli so promet na živalni Saint Aubins Road, nastavili lestvice in spustili na streho žerjav s privezanim košaro. A maček se ni upal noter. Samo enkrat je skočil na rob košare. Toda množica spodaj je tako zaploskala in zatulila od navdušenja, da je prestrašeni maček zopet pobegnil. Naposled so morali ognjegašci napeti vrv. Dva moža sta se po vrvi povzpela na težko dostopno streho, rešila mačka in ga izročila lastniku z vljudno prošnjo, naj ga za naprej ne pusti tvegati življenje ter ovirati vellemstni promet.

KONEC STAVKE SE PRIBLIŽUJE

Štrajkujoči bombažni pletileci v Lancashiru so sklenili čakati na pravorek razsodnika. — Stavka bo že danes končana.

LONDON, Anglija, 15. avgusta. — Vsa znamenja kažejo, da se bo jutri vrnilo na delo 500.000 bombažnih pletilcev v Lancashire okraju. Ker sta dve glavni organizaciji podjetnikov privolili v razsodišče, so bile odstranjene zadnje ovire za sprejem načrta, ki ga je predlagala vlada.

Delavci, podjetniki in vladni posredovalci izdelujejo sedaj statute za razsodišče, ki bo uravnilo spor. Včeraj se je vršilo tukaj skupno zborovanje vseh medznih komitejev in tovarnarjev. Zborovanje je zelo uspešno poteklo. Jutri so bo vršilo nadaljno zborovanje, ki bo določilo temelj za ukrep razsodišča. Vsi ukrepi tega sodišča bodo veljavni tudi za nazaj.

Razsodišče se bo sestalo v mestni hiši v Manchesteru ter bo sestavljeno iz zastopnikov tekstilnih delavskih organizacij, organizacij podjetnikov ter neodvisnega predsednika, katerega bo imenovala vlada.

Kot razsodnik bo najbrž posloval glavni vrhovni sodnik Anglije lord Gordon Heward.

NOV MOST PREKO DELAWARE REKE

PHILADELPHIA, Pa., 15. avgusta. — Danes je bil odprt za splošni promet nov most preko Delaware reke, ki je stal pet milijonov dolarjev, med Palmyra, N. J. ter Tacony okrajem v Philadelphiji. Slovesne otvoritve so se udeležili visoki državni uradniki in drugi, ki so prispevali k gradnji mostu.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din.	500	\$ 0.30	Lir	100	\$ 5.75
"	1,000	\$ 18.40	"	200	\$ 11.30
"	2,500	\$ 45.75	"	300	\$ 16.80
"	5,000	\$ 90.50	"	500	\$ 27.40
"	10,000	\$ 180.00	"	1000	\$ 54.25

Stranko, ki nam naročajo isplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma s našim evensom v starem kraju v stanu znižati pristojbino za tako isplačila od 3% na 2%.

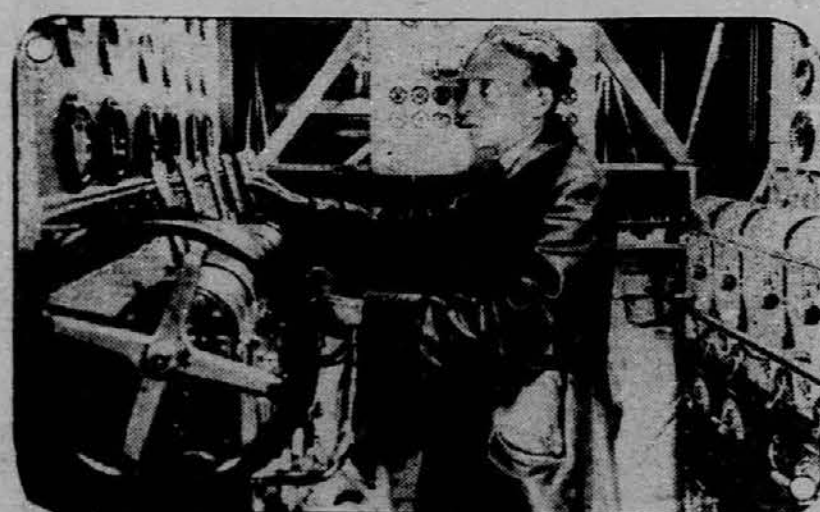
Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za isplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodist v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej s nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEN DO TREN TEDNIE
NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER NA
PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK
63 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0590

KONTROLNA SOBA NA DORNIER DOX

Najnovejši nemški zrakoplov, v katerem bo prostora za sto potnikov, bo skušal preleteti Atlantik. Vozil bo z naglico 170 milj na uro. Strokovnjaki smatrajo zrakoplov za čudo moderne tehnike. Slika nam kaže del kontrolnega prostora.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$5.00
In Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$8.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 387

RUSKO ZLATO

Po raznih ameriških bankah je še vedno za kakih šest milijonov dolarjev ruskega zlata, ki izhaja še iz carističnih predvojnih časov.

Pred vojno ni bila razvita med obema državama kakšna posebna trgovina, toda carskega denarja je bilo dovolj v Ameriki, ameriškega pa v Rusiji precej.

Izbruha je svetovna vojna in ob nje izbruhu se je malokom sanjalo, da bodo vojne razmere pometle s carjem in njegovo družino ter da bo stopil v Rusiji na krmilu nov element.

Svet se dolgo časa ni mogel prijazniti z mislijo, da so v Rusiji zavladali baljševiki in vlade so se obotavljale priznati ta novi režim.

Šele kot so minula leta in ko je posebno Leninova smrt dokazala, da se z Leninom ni zrušil boljševizem, so začele države za državo priznavati sovjetsko Rusijo. Ne vse države. Nekaj je takih, ki je še niso priznale. Med njimi zavzema Amerika vodilno mesto.

Carja ni več, toda carjevih pristašev in sorodnikov je poln ves svet.

Ko so izvohali, da je za šest milijonov dolarjev ruskega zlata v ameriških bankah, so se obrnili na tukajšnja sodišča in zahtevajo denar.

Pravijo, da so dediči bivšega carja. Istočasno priznavajo, da gre v tem slučaju za denar bivšega carstva, torej za državni denar.

To je pa baš točka, okoli katere se vse suče.

Dozdevni carjevi dediči namreč zatrjujejo, da je bil soglasno z rusko postavlo državni denar carjeva osebna last.

Že vnaprej je bilo razvidno, da ameriška sodišča ne bodo priznala tega stališča, kajti ruskega carja ni več in na njegovem mestu je druga vlada.

Te vlade Združene države sicer niso priznale, toda sodišča se nikakor ne morejo sklicevati na postave, ki so bile morda veljavne za časa carizma.

Ta slučaj je pa tudi v drugem pogledu jako zanimiv.

Kot znano, sovjetska vlada ni hotela priznati dolgov, ki so jih napravili ruski carji. To je baje eden glavnih razlogov, zakaj sovjeti še danes niso v Washingtonu priznani.

Ako izplača Amerika carjevim dedičem teh šest milijonov dolarjev, ima pravico zahtevati od njih, da poravnajo tukajšnje dolge carske vlade.

Tega bi pa dediči seveda ne storili.

Denarja pa tudi sovjetski vladi ni mogoče prisoditi, kajti vkolikor pridejo Združene države vpogostev, sovjetska vlada sploh ne obstoji. Poleg tega bi bilo sovjetom jako težko, dokazati lastninsko pravico do tega denarja.

Sicer pa sovjetska vlada ne priznava dolgov, ki jih je napravila carska vlada in si vsled tega tudi ne more lastiti denarja, ki ga je carska vlada naložila v ameriške banke.

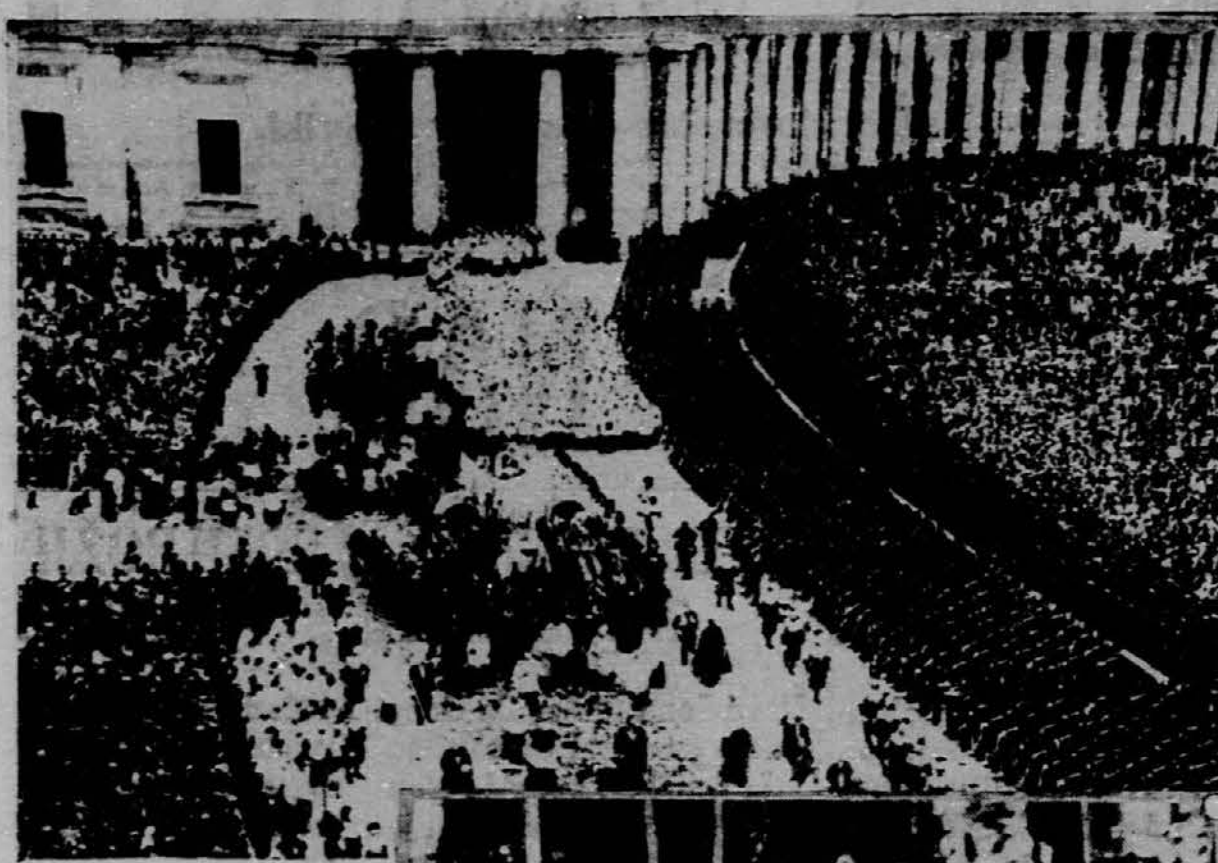
Sodišča so zavrnila prošnjo carskih dedičev.

Denar bo ostal toliko časa v bankah, da bodo obnovljeni med obema vladama diplomatski odnosi.

To se pa še ne bo tako kmalu zgodilo.

Kajti če se Hoover dozda ni zdrnil, se najbrž tudi ne bo do konca svojega termina.

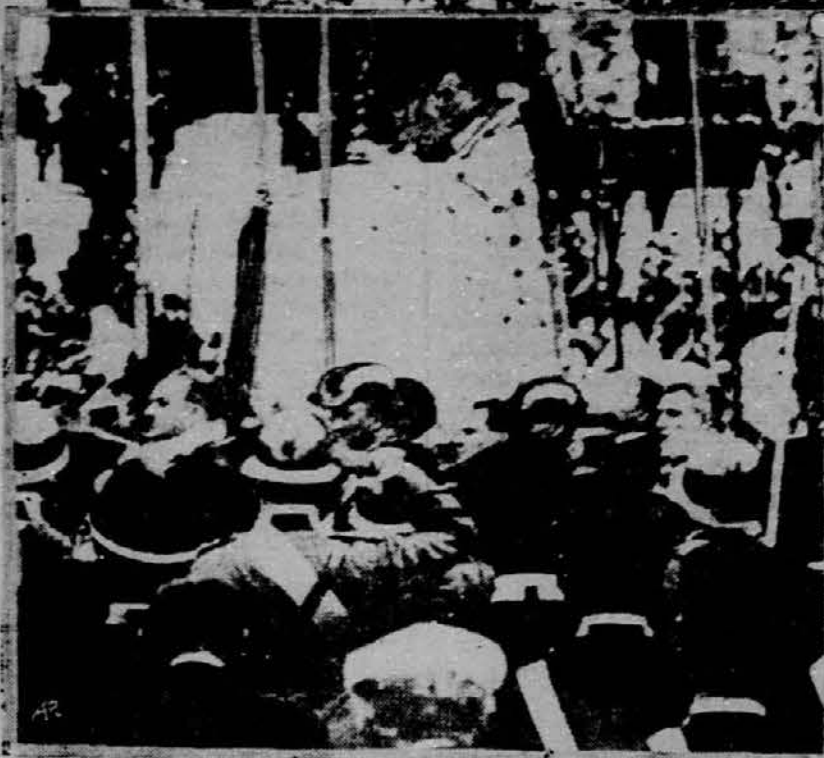
"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda v Ameriki! — Naročajte ga!

SVEČANOSTI V RIMU.

Sredi prejšnjega meseca je papež Pij XI. prvič zapustil Vatikan ter s tem končal prostovoljno jetništvo rimskih papežev. Ob tej priliki so se vršile velike slavnosti. V Rimu se je zbralo nad 150.000 vernikov in radovednežev iz vseh delov sveta, ki so bili priča tega zgodovinskega dogodka.

Gornja slika nam kaže del procesije, spodnja pa papeža, ki ga nosijo na podiju.

Novice iz Slovenije.

Aretacija Dragotina Gobca.

Te dni je bil aretiran v znani Samčevi gostilni ob Ljubljanski cesti bivši vršilec dožnosti šefa ekspoziture Javne borze dela v Celju Dragotin Gobec. Kakor je splošno znano, je Gobec poveril začetkom meseca junija okrog 31.000 Din uradnega denarja in nato s potnim listom, ki si ga je oskrbel par dni poprej, pognil v inozemstvo. Bil je v Franciji, Italiji, Egiptu, Carigradu in končno se je vrnil preko Bolgarske, Madžarske, Čehoslovaške in Avstrije domov.

Po zadržanju na policiji je bil Gobec oddan sodišču.

Gad v štedilniku.

12. julija proti večeru je občinska reva, katera je precej slepa, hotele si v kuhinji občinskega namestnika v Ljutomeru, skuhati kavo prinesla v šibju gada. Ko je zakurila, je odšla za malo časa iz kuhinje, mesto nje je devala naprej na ogenj žena občinskega namestnika. Hotela je hitro skuhati, zato je porinila šibje v štedilnik. Naenkrat začuti na roki nekaj mrzlega. Z grozo opazi, da se je potegnil gad med šibjem v štedilnik. Močno prestrašena zakriči, pa vendar v polni prisotnosti duha zapre hitro vratica štedilnika in jih tišči, da bi gad ne ušel ven. Ker se vratica najbrže niso dala popolnoma zapreti, je gad porinil glavo ven. Začuvši krik ženske prihiteli delavec žnidaršč, ki je gada, kateremu je zgorel v štedilniku rep, razsekala več kosov. Po daljšem oddihu sta si prestrašeni ženski komaj upali nadalje kuhati večerjo.

Kipar Ivan Zajec — šestdesetletnik.

Te dni je minulo 60 let, kar je bil v Ljubljani rojen ustvaritelj Prešernovega spomenika, sin kiparja Franca Zajca, rodom iz kmetiške hiše v Stari Oselci na Gorenjskem. Tih in skromen, kakor je jubilat, živi v zadnjem desetletju po južni in zapadni Evropi že ves čas v Ljubljani, kjer skoro neopaženo snuje in kleše. Mlajša generacija komaj še ve, da je živ, ker nima ž njo nobenih stikov, toda naše cerkve in pokopališča hranijo mnogo lepih spomenikov njegove umetniške ambicije in vztrajnosti. Pred vojno je obhodil skoro pol sveta. Prepotoval je Italijo, Francijo in Anglijo, bil v Ameriki, vojna ga je zasačila zopet v Italiji, kjer je bil več let interniran, po vojni se je pa stalno naselil v Ljubljani, kjer je nedavno končal lep nagrobnik za gospo Kadivčev, sedaj pa kleše več novih umotvorov.

Zanimivi podatki o zdravstvenostatističnih razmerah v ljubljanski oblasti.

Veliko županstvo ljubljanske oblasti objavlja izkaz za leto 1928 o zdravstvenostatističnih razmerah v ljubljanski oblasti. Število prebivalcev v tej oblasti je znašalo koncem prošlega leta 537.019 duš, stevalo porok 4137, stevalo rojencev 15.846, nezakonsko rojenih 1183, mrtvo rojenih 311, stevalo umrlih pa 9635. Umrlo je po starosti: do 5 let 2468 oseb, od pet do 10 let 332, od 15 do 30 let 875, od 30 do 50 let 946, od 50 do 70 let 1949, v starosti nad 70 let pa 2495 oseb. Največ jih je umrlo za tuberkulozo in sicer 1294 oseb, za srčne napake 568, za kapjo 422, za pljučnico 744, za prirojeno življenjsko slabostjo 344, za kolero infantum 145, za novimi tverbami zločestega značaja 332, za grizo 126, za boleznijo na ranah 115, za duševnim kašljem 35, za škrlatinko 61, za difterijo 65, za drugimi infekcijskimi boleznimi 70, za otročnisko vročico 40, ostali pa za naravnimi viri smrti.

Zaradi slučajne smrtne nezgode je umrlo 225 oseb: ponesrečilo se jih je 75, utonilo 65, za opeklinami umrlo 17, vlaki so povozili 10, zadušilo se jih je 11, strela jih je ubila 5, zmrznili jih je 5, zastrupljenih 5, zabodenih je bilo 5, ubiti 4, električni tok pa je bil 2 oseb. Samomor je izvršilo 110, umorjenih in ubitih pa je bilo 38 oseb.

Trije samomori.

Iz Konjic pišejo: Pred nekaj dnevi se je obesil v Zbelovski gorji pri Ločah vinčar Lovrenčak. Vzrok samomora je bila neozdravljiva bolezen.

Pred tedni se je ustrelil na Zbelovem neki 25-letni mladenič — baje iz istega vzroka.

V bližnjih Lažah pa se je obesil neki 70-letni prevzitek. Od življenja se je prostovoljno ločil baje zaradi tega, ker je že predolgo živel, kakor se je sam večkrat izrazil.

POPRAVEK.

Pri zahvali Skube iz Forest City se je vrnila neljuba pomota. Namestu Mr. & Mrs. John Boblick se ima glasiti Mr. & Mrs. John Koblick.

ISČEM MOŽE
za delati treste in bruna v gozdovih pri Shaw, W. Va. (Shaw leži ob Western Maryland Railroad kakih 37 milj pod Cumberland, Md.) — B. S. DUNCAN, Shaw, W. Va.

Dopisi.

Eveleth, Minn.

Tem potom uljudno vabimo vse jugoslovansko občinstvo po raznih naselbinah Minnesote, da se udeleže petega letnega jugoslovanskega sestanka, ki se bo vršil v našem mestu Eveleth, v nedeljo dne 25. avgusta t. l.

Ta javni nastop našega naroda v Minnesoti se bo vršil, kot vsako leto, pod zaščito Ameriške Jugoslovanske Zveze v Minnesoti. Ker pa to ni javni nastop samo članov in članic Ameriške Jugoslovanske Zveze, ampak celokupnega jugoslovanskega naroda v Minnesoti, zato je mi spodaj podpisani član pripravljalnega odbora, na tem mestu javno vabimo vse Jugoslovane v Minnesoti, da se udeleže omenjenega javnega sestanka našega naroda v Minnesoti, dne 25. t. m. v našem mestu Eveleth.

Istotako vabimo vsa jugoslovanska podporna društva da se udeleže povorke omenjenega dne, ki se prične v Eveleth Recreational Building točno ob 1.30 uri popoldan dne 25. avgusta.

Banket se prične točno ob 6. uri v Eveleth City Auditorium. O podrobnosti programa poročamo pozneje.

Torej rojaki in rojakinje, vsi na Eveleth, dne 25. avgusta. To je naš Jugoslovanski Dan v Minnesoti. Torej nasvidenje!

Pripravljalni odbor:

George J. Brince, Frank Masera, Frank Intihar, George Kotze, Louis Govze.

Manchester Depot, Vt.

Izenadila nas je vest: "Joe Stefančič mrtev!" Znan je bil mnogim godarjem. Bil je zaposlen zadnja leta kot prevzetnik za izdelovanje papirnega lesa pri Grov. Paper No. N. H.

Da, kako nas vodi usoda življenja, ako pomislimo na Stefančiča, kako je vodil svoj posel čil in zdrav pred letom dni, oziroma še pred par meseci, danes ga pa že krije črna zemlja.

V zadnjem letu je imel zaposlenih okoli 150 delavcev in v tem času si je nakopal bolezen, kateri je tudi podlegel.

Od spomladni ni več zapustil bolniške postelje. Želel si je še vedno obiskati rojstni kraj v stari domovini, toda prehitela ga je kruta smrt.

Bil je priljubljen med vsem narodom, ter nam bo ostal mnogim v trajnem spominu.

Iskreno sožalec soprogi Milki Stefančič, tebi Joe naj bo pa rahla ameriška gruda!

John Schvasnik in ostali.

priznati tudi odškodnino za dolge rokave, ker je jasno, da mora peva pred javnostjo prikriti svojo izobilčno nadlaket. Vendar pa za družabno damo zadostujeta dve večerni obleki in gre torej pevkki odškodnina le za oba para dolgih rokavov na dveh starih oblekah, ne pa za novo obleko. Razsodba se glasi: Odde Lorbeer dobi za bolečine 300 šilingov, za dva para dolgih rokavov pa 200 šilingov. Salomon-sko!

Peter Zgaga

O dohodkih in stroških.

Na svetu bi se že dalo nekako živeti, če bi ne bilo nikakih stroškov in če bi bili dohodki primerni.

Stroški so pa tista reč, ki pehajo, bogaboječega kristjana v obup.

Pa ne samo kristjana.

Tudi ljudje drugih veroizpovedi imajo z njimi sitnosti in neprimliko.

Šteješ in prestevaš tiste uboge soldke, in bi še bilo nekako, če bi se ti takoj ne pojavila pred teboj črna krempijasta pošast — strošek menovana.

Boj je izredno kratek.
— En, dva tri — pa dohodek podreže.

Stroški so vrakovrstni: za streho nad glavo in za kosček mesa v loncu, za čevlje in podplate, za vsakovrstne assesmente, za carfare in neštete drugih stvari, ki se v hipu spominš nanje, ko jih nimas, jih pa moraš imeti.

Nekateri vodijo v ta namen posebno knjigovodstvo, pa si niso dosti na boljšem.

Kvečjem toliko, da vedo, koliko so potrošili.

Tako poročajo naprimer o treh Amerikancih, ki so prišli v malo vaško gostilno v starem kraju ter zahtevali, naj gostilničar nastavi nov sod najboljšega vina.

Gostilničar ga je nastavljal, začel nositi na mizo in pisati na tablo, da so ga kar prsti boleli.

Ko je bila tabla že skoro polna samih križev in rogovil — križi so predstavljali litre, rogovile pa top-lake — ga vpraša eden Amerikan-cev, kaj da piše in čeka po tabli.

— I za božjo voljo, kolikor na mizo prinesem, da bomo lahko račun napravili.

— Koliko drži sod? — je polzvedoval Amerikanec.

— Ko sem ga nastavljal, ga je bilo v njem osemdeset litrov.

— No, vidiš kako si šemast. Kaj pišeš in mažeš po tabli. Ko se bo-mo naveličali piti, boš tisto preme-ril, kar bo v sodu ostalo, — če bo kaj ostalo, seveda — in odsteli od osemdesetih. To bo krajši in razločnejši račun in ti ni treba toli-ko mazati po tabli.

To je bilo enostavno knjigovod-stvo.

Je pa tudi dvojno knjigovodstvo in trojno, v gotovih ozirih pa še večkratno.

Knjigovodstvo je enostavno in komplicirano.

Tako komplicirano knjigovod-stva so se naprimer posluževali bratje Clarke, ki so nasnakali vloz-nike za pet milijonov dolarjev.

Prav je, da so lopove zaprili, toda njihov knjigovodja zasluži za svo-jo spretnost zlato medaljo.

Te dni me je pa rojak uvajal v prav posebna čuda knjigovodstva in sicer takole:

— Najboljše je, da odrineš naen-krat, to je meseca oktobra in da odrineš toliko, da je do drugega sv. Martina dovolj. Temu se reče en-kratni strošek, dočim pravi mo-žena temu stran vržen denar, če-tudi ga sama rada pije.

— In tako nimaš vse leto nobenih stroškov več.

Boj se pa prijatelj tekočih stroš-kov, kajti tekoči stroški so spravi-li že masikoga na kant.

Pri slehernem Italijanu v Down-townu lahko odpreš konto za teko-če stroške, toda plačati moraš spro-ti, seveda.

Zdaj pa pomisli: če daš jutraj dva kvodra za kratkoteke stroš-ke, opoldne in zvečer pa po pet-inšedemdeset centov za tekoče stroške vsplodnem. Včasih petinšedemdeset centov niti dovolj ni, ponekod ga namreč računajo po dolarju.

Ali če greš na piknik ali veselico je ista stvar.

Ako si zaključil svojo bilanco v kleti in imaš gladko tekoče grlo, ne boš mogel dohajati tekočega računa.

Da, s tekočimi stroški je križ.

Kmalu zatem pridejo drdralni stroški.

Drdralni stroški se pa zopet dele, v dve vrsti. V prvo vrsto spada že-na, če jo imaš, v drugo pa avtomobil, če ga ronaš.

Drdranje prve in druge vrste je že marsikoga spravilo v obup — to-da o tem enkrat prihodnjič.

Kaj pa dohodki?

Tudi dohodki se dele v dve dela: v čiste in nečiste dohodke.

Čisti dohodki so ponavadi ma-lenkosti, če pa oblasti izvohajo, da imaš nečiste dohodke, te prav po salamensko zapro.

Z MARLJIVIM ŠTEDENJEM
DOSEŽETE UDOBNO BODOČNOST
ZA SEBE IN SVOJE

Vaši prihranki, naloženi pri nas, Vam do-

našajo

4½%

obresti na leto.

Vloge obrestujemo mesečno.

Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

TEKMA MED KOLESARJEM IN TIGROM

Francoski geolog Henry Mavagé, ki je delj časa proučeval geološke razmere na Sumatri, je kakor sam

poroča, doživel strašen dogodek, ki ga je zakrivila njegova lahkomišljenost. Stanoval je v holandski vasi Nieuwenhus, čedni, čisto evropski naselbini z lepimi malimi hišami, ki so bile kakor ustvarjene za

bivanje evropskega raziskovalca. Samo eno napako je imel ta kraj: trpel je radi velikega števila tigrov, ki so ogrožali ljudi in posebno ži-

vall. V bližini je na neki višini velik gozd, v katerega je bilo silno nevarno iti, bodisi podnevi ali ponoči. Mavage je nekoč po trudapolnem delu v žgoči vročini čutil po-

trebo, da bi se v gozdni senci okrepčal. Zasedel je, ne da bi mislil na tigro, kolo, s katerim se je v 25 minuath pripeljal v gozd. Ob nekem potoku se je vlegel na tla in kmalu zadrzemal. Nenadoma ga je zbudilo čudno preskakanje. Krimu je zastala v žilah, ko je zagledal velikega tigra, ki je stopil iz gošče.

ve. K sreči je vlekli ugoden veter, tako da tiger ni zavohal njegovo sled. Zadržal se je čisto tiho in mirno, vendar ni mogel preprečiti, da ne bi pod njim pokalo suho vejčje. Tiger je naenkrat obstal in strmel vanj s svojimi strašnimi očmi. Sedaj je bilo le še kolo, ki bi bilo možno rešiti drznega raziskovalca. Bliskovito hitro se je pognal na kolo in oddirjal, sicer bi bil na vsak način izgubljen. Tiger je za

trenutek obstal, nato pa se je pogljal za njim; s silnim skokom ga je skušal zagrabit, pa je zgrešil svoj cilj. Kolesar je slišal za seboj težke stopinje, za njim dirajoče

zverl in vsak trenutek pričakoval, da bo zasadila svoje strašne zobe v tilnik. Smrtni strah mu je dal nadčloveške, moči in dirjal je na svojem kolesu s hitrostjo, ki se je povečala še s tem, da ga je pot vodila navzdol. Zdelo se mu je, kakor da bi kolo samo teklo, tako je bi

prevzel smrtnega strahu. Čeprav je bil skoro brez zavesti, je vendar čutil, da mora tekma že v par sekundah končati z njegovim porazom, ker je bila razdalja med njim in tigrom vedno manjša.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 West 18th Street, New York

POUČNE KNJIGE
MOLITVENIKI

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

IGRE
RAZNE POVESTI IN
ROMANI

MOLITVENIKI:

Marija Varhinja:	
v platno vezano	.80
v fino platno vezano	1.00
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Rajski glasovi:	
v platno vezano	1.00
v fino platno vezano	1.20
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Skrbi za dušo:	
v platno vezano	.80
v fino platno vezano	1.20
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.80
Sveta Ura (z debelimi črkami):	
v platno vezano	.80
v fino platno vezano	1.20
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.80
Nebesa Naš Dom:	
v platno vezano	1.00
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.80
Kriško sreča maha:	
v platno vezano	.80
v celod vezano	1.20
v fino usnje vezano	1.50

Slike iz živalstva, trdo vezano ..	.90
Slovenska narodna mladina ..	1.50
obsega 452 strani	
Slov. italijanski in italijanski slov.	.90
Slovar	.90
Srbska začetnica	.40
Spretna kuharica, trdo vezano ..	1.45
Sveto Pismo stare in nove zaveze,	
lepo trdo vezano	3.00
Sadno vino	.40
Slovenska slovnica (Breznik)	
trdo vez.	1.20
Učna knjiga in berilo laškega je-	
zika	.60
Uvod v Filozofijo (Veber)	
Veliki vseved	1.50
Veliki slovenski spiskovnik trgov-	
skih in drugih pisem	2.25
Vesolilna knjižica	.50
Zdravilna zeliska	.40
Zel in prevel, slovar naravnega	
zdravilstva	1.50
Zbirka domačih zdravil	.60
Zgodovina Umestnosti pri Sloven-	
cih, Hrvatih in Srbih	1.90
Zdravje mladine	1.25
Zdravje in bolezen v domači hiši,	
2 zv.	1.50
Znanost in vera (Veber)	1.50

RAZNE POVESTI IN

ROMANI:

Amerika, povsed dobro, doma	
najbolje	.65
Agitator (Kernik) broš.	.80
Andrej Hofer	.60
Arsene Lupin	.50
Benetina vredevalka	.35
Belgrajski biser	.35
Bel mesec	.40
Bele noči, mali junak	.60
Balkanska Turška vojna	.80
Balkanska vojna, s slikami ..	.25
Berač s stopnjice pri sv. Roku	
Blagajna Velikega vojvode ..	.60
Boy, roman	.65
Burška vojna	.40
Burška vojna (Kmetova)	.25
Beatin dnevnik	.60
Božični darovi	.35
Božja pot na Šmarno goro	.20
Božja pot na Bledu	.20
Boj in zmaga, povest	.40
Cankar: Bela Krizantema	.75
Grešnik Lenard, broš.	.70
Mimo življenja	.80
Cvetke	.25
Cesar Jozef II.	.34
Cvetina Borogradska	.50
Čarovnica	.35
Črni panter, trd. vez.	.80
Čebelnica	.25
Črtice iz življenja na kmetih ..	.35
Drobiz, salbi car in razne povesti	
spisal Milčinski	.60
Darovana, zgodovinska povest ..	.50
Dekle Eliza	.40
Dalmatinske povesti	.35
Dolga roka	.50
Do Otrida in Bitolja	.70
Detelja	.50
Doli z orožjem	.50
Don Klot in La Manhe	.40
Dve sliki, — Njiva, Starka —	
(Meško)	.60
Devica Orleanska	.50
Duhovni boj	.50
Dedeč je pravil: Marinka in ška-	
teljki	.40
Elizabeta	.35
Fabijula ali cerkev v Katakombah	
arova kuharica	.80
Fran Baon Treuk	.35
Filozofska zgodba	.60
Fra Diavolo	.50
Gozdovnik (2 zvezka)	1.20
Godčevski katekizem	.25
Gostilne v stari Ljubljani	.60
Grška Mytologia	1.00
Gustarji	.70
Hadi Murat (Tolstoj)	.65
Hektorjev meč	.75
Hudab pripovedke	.50
Hudi časi, Blage duše, veseloga	
hodka	.75
Helena (Kmetova)	.35
Hude Brezno (II. zv.)	.35
Humoreske, Groteske in Satire,	
vezano	.60
broširano	.60
Iz dežele potresov	.75
Izbrani spisi dr. H. Dolence ..	
Iz tajnosti prirode	.50
Iz modernega sveta, trdo vez.	
1.50	
Igralec, broširano	.50
Igralec	.35
Jagunje	.30
Janko in Metka (za otroke) ..	
.30	
Jernič Zmagovaj, Med plasovi ..	
.50	
Jutri (Strug) trd. v.	.75
broš.	.60
Jurčičovi spisi:	
Popolna izdaja vseh 10 zvezkov,	
lepo vezanih	10.00
Sosedov sin, broš.	.40
6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer	
broširano	.6.00
Juan Misericia (Povesti iz španskega	
življenja	.60
Kako sem se jaz likal	
(Alešev) I. zvezek	.80
Kako sem se jaz likal	
(Alešev) II. zv.	.80
Kako sem se jaz likal	
(Alešev) III. zvezek	.80
Korejska brata, povest iz mufije	
nov v Koreji	.30
Kruh, trdo vezano	1.00
broš.	.75
Krvna ovčeta	.30
Kuhinja pri kraljevi gosti nočci	
.75	
Kaj se je Marinka sanjala	.25

Kazaki	.80
Kraljevič berač	.10
Križev pot, roman (Bar) trd. vez.	
.70	
Križev pot, roman (Bar) trd. vez.	
.70	
Kaj se je izmislil dr. Oks	.45
Levstikov zbirani alpe	.90
1. zv. Pesmi — Ode in elegije —	
Sonete — Romance, balade in	
legende — Tolmač (Levstik) ..	.70
2. zv. Otroške igre v pesenah —	
Različne poezije — Zbavilnice in	
puščice — Jeza na Parnas, —	
Ljudski Gals — Kraljevski ro-	
kopis — Tolmač (Levstik) ..	.70
Trdo vezano	1.00
5. zv. Slika Levstika in njegove	
kritike in polemike	.70
Ljubljanske slike, Hišni lastnik,	
Trgovci, Kupčijski stražnik, U-	
radnik, Ježični doktor, Gostilni-	
kar, Klepetanje, Natakarcia, Du-	
hovnik, itd.	.60
Lucifer	1.00
Lov na čeno	1.00
Marjetica	.50
Morski razbojnik	1.00
Mladi gospodar, broš.	.50
Moje življenje	.75
Mali Lord	.80
Milijonar brez denarja	.75
Mrtvo mesto	.75
Malo življenje	.65
Maron, krščanski deček iz Liba-	
nona	.25
Mladih znanilcevov lastni živo-	
lopiš	.75
Milinarjev Janez	.50
Musolino	.40
Mladi Gostec	.35
Mali Klatci	.70
Mezija	.50
Malenkosti (Ivan Albrecht) ..	
.25	
Mladim srem, Zbirka povesti za	
slovensko mladino	.25
Na valovih južnega morja	.30
Na različnih polih	.40
Notarjev nos, humoreska	.35
Nared, ki izmira	.40
Naša vsa, II. del, 3 povesti ..	
.70	
Nova Erotika, trd. vez.	.70
Naša leta, trd. vez.	.70
broširano	.60
Na Indijški otokih	.50
Naši ljudje	.50
Nekaj iz ruske zgodovine	.35
Nihilist	.40
Na krvavih poljanah, Trpljenje in	
strahote z bojnih pohodov bivše-	
ga slovenskega polka	1.50
Novo življenje	.60
Ob 50 letnici Dr. Janeza L. Kreka	
Onkraj praga	.35
Onkraj praga	.35
Opasiti Ameriko	.60
Pastir in zanki	.25
Pater Kajetan	1.00
Pingvinski otok	.60
Povest o sedmih obsebnih	.50
Pravica kladiva	.50
Pabirki iz Roza (Albrecht)	.25
Pariski zlatar	.35
Prihajaj, povest	.60
Povesti, Berač s stopnjice pri sv.	
Roku	.50
Požigalec	.25
Povesti (Kuhar)	.50
Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire)	
trdo vezano	1.00
Plat ruma	.30
Po stran klobak	.35
Pri strici	.60
Prsti boji	.30
Patric, povest iz irske junake do-	
dobe	.30
Po gorah in dolinah	.30
Pod krivo jelko, Povest iz časov ro-	
kovnjačev na Kranjskem	.50
Pol litra vipave	.60
Poslednji Mehtanec	.30
Pravilice H. Majar	.30
Prebitriani, Prebitni in drugi svet.	
nikli v gramofonu	.25
Prigodbe čebelice Maje, trd. vez.	
1.	1.00
Ptice selivke, trd. vez.	.75
Pikeva dama (Pukina)	.30
Fred nevlito	.35
Pravilice (Milčinski)	1.00
Pravilice in pripovedke (Kočutnik)	
1. zvezek	.40
2. zvezek	.40
Popotniki	.60
Poznavna Boga	.30
Pirhi	.30
Povodnji	.35
Pravski Judek	.30
Princa Hurokanska glavarja ..	
.30	
Prvi moji Indijanci	.30
Preganjajo Indijance	.30
Rinada Kinkadina	.50
Robinson	.50
Robinson (Cruse)	1.00
Rabiji, trd. vez.	.75
Rdeča megla	.75
Revolucija na Portugalskem ..	
.30	
Razkrinkani Habsburzi	.50
Roman zadnjega cesarja Habsbur-	
žana	1.50
Roketa in Bela vrhota, povest ..	
.30	
Slovenski salivice	.80
Slovenski Robinson, trd. vez.	.35
Sunelki invalid	.35
Sedalniki	.75
Solnce in solnce	.35
Skeci iz Indije	.30
Slovenska knjižica, mala	.30
Slovenska knjižica, nova velika ..	
.30	
Slovenska knjižica Arabica	1.50
Spoko, humoreska, trd. vez.	.30
Strahota vojna	.30

Stiri smrti, 4. zv.	.35
Smrt pred hišo	.45
Stanley v Afriki	.50
Strup iz Judeje	.75
Spomin znanega potovalca	1.50
Stritarjeva Anthologija, trd. vez	
broš.	.90
Sisto Sesto, povest iz Abruce ..	
.30	
Sila medvedjega lovca, Potopljani ro-	
man	.30
Stric Tomova koča	.50
Student naj bo, V. zv.	.35
Sveta Genoveza	.35
Sveta Notburga	.35
Sredozemci, trd. vez.	.60
broš.	.40
Spisje, male povesti	.33
Svitanje (Govekar)	1.00
Stezišedec	.30
Sopek Samotarske	.35
Sveta noč	.30
Svetlobe in sence	1.00

SPLOŠNA KNJIŽICA:

Št. 1. (Ivan Albrecht) Ranjena	
gruda, izvirna povest, 104 str.,	
broširano	.35
Št. 2. (Rado Murnik) Na Bledu,	
izvirna povest, 181 str., broš.	.50
Št. 3. (Ivan Rozman) Testament,	
ljudska drama v 4 del., broš.	.30
105 strani	
Št. 4. (Cvetko Golar) Poletno	
klasje, izbrane pesmi, 184 str.,	
broširano	.50
Št. 5. (Fran Milčinski) Gospod	
Fridolin žolna in njegova družina	
veselomordne črtice I., 72 str.,	
broširano	.25
Št. 6. (Andersonove pripovedke)	
Za slovensko mladino priredila	
Utra, 111 str., broš.	.35
Št. 7. Akt. Št. 113	.75
Št. 8. (Univ. prof. dr. Franc We-	
ber.) Problemi sodobne filozo-	
fije, 347 strani, broš.	.70
Št. 9. (Ivan Albrecht) Andrej	
Ternone, filijalna karikatura in	
minulosti, 55 str., broš.	.25
Št. 10. (Povel Golia) Peterčeve	
poslednje sanje, božična povest	
v 4 slikah, 84 str., broš.	.35
Št. 11. (Fran Milčinski) Mogočni	
prstan, narodna pravljica v 4	
delih, 91 str., broš.	.30
Št. 12. (V. M. Garšin) Nadejda	
Nikolajevna, roman, poslovenil	
U. Žan, 112 str., broš.	.30
Št. 13. (Dr. Karl Engliš) Denar,	
narodno-gospodarski spis, poslo-	
venil dr. Albin Ogris, 236 str.,	
broš.	.80
Št. 14. (Edmond in Jules de Gon-	
court, Renee Mauperrin,	
Št. 15. (Janka Samec) Življenje,	
pesmi, 112 str., broš.	.45
Št. 16. (Prosper Marince) Verne	
duše v vitez, povest, prevel Mir-	
ko Pretnar, 80 str.	.30
Št. 17. (Jarosl. Vrchlicky) Opo-	
roka izkovaškega grafičarja, ve-	
selogra v enem dejanju, poslovenil	
dr. Fr. Bradac, 47 str., broš.	.25
Št. 18. (Gerhart Hauptman) Po-	
topljani sv. dram. bajka v petih	
dejanjih, poslovenil Anton	
Funtek, 124 str., broš.	.50
Št. 19. (Jul. Zeyer) Gompafi in	
Komurasaki, japonski roman, iz	
ščinskega prev. dr. Fran Bra-	
dač, 154 str., broš.	.45
Št. 20. (Fridolin Žolna) Dvanaest	
kratkecasnih zgodbic, II., 73 str.	
broš.	.25
Št. 21. (Tolstoj) Kreutzerjeva	
sonata	.60
Št. 22. (Sophokles) Antigone, falna	
igra, poslov. C. Golar, 60 str.,	
broširano	.30
Št. 23. (E. L. Bulwer) Poslednji	
dnevi Pompeje, I. del, 355 str.,	
broš.	.80
Št. 24. (L. Andrejev) Črne ma-	
ške, poslov. Josip Vidmar, 82 str.	
broš.	.30
Št. 25. (Fran Erjavčec) Brepo-	
sečnost in problem skrbstva za	
brezposelnost, 80 str., broš.	.35
Št. 26. (Roketa) Roke	.25
Št. 27. (Gaj Salustij Krlep) Voj-	
na z Jurgeta, poslov. Ant. Dok-	
ler, 123 strani, broš.	.75
Št. 28. (Kaver Meško) Listki,	
144 strani	.65
Št. 29. Domagoj Hvali	.30
Št. 30. (Dostojevski) Zapiski iz	
mrtnega doma, I. del	1.00

Št. 31.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MAURICE RENARD:

PRED STARTOM

Avijatik Suger je imel zleteti z aerodroma Bourget v četrtek, 11. junija, ob osmi uri zjutraj in to z Fontelom in Variotom... da poskusijo polet preko Atlantskega oceana.

Devetega junija, ki se je že nagibal k večeru, ga poisce Fontel. Njegov obraz je bil poln skrbi. Izvleče iz žepa brzojav in ga pokaže Surgeru.

"Roanne... Mati zelo slaba. Priidi takoj, Julien".

Surger samo obrne glavo s tiste karaktestično kretnjo, ko dobi clovek kakšno neugodno poročilo, a ne ve, kaj naj stori ali kaj naj odgovori. Nato pogleda Fontela sočutno ali vendar odločno.

In Fontel reče: "Odlučil si, da pod nobenim pogojem ne odgodiš poleta?"

"Tako je. Na vsak način bom startal na določen dan, to je pojutrišnjem ob osmih zjutraj. In ti znaš sam, da se naš polet več ne sme odgoditi".

"No, dobro. A če bi me pojutrišnjem v določen čas ne bilo na aerodromu?"

"Vzemem s seboj Lafonta mestice".

Fontel ponovi mehanično: "Lafonta vzameš s seboj?"

Ti ljudje niso bili navajeni mnogo govoriti, dasi so imeli tudi srce in čustvo za bol in trpljenje drugih.

"Nocoj se odpeljem v Roanne" reče po kratkem molku Fontel. "Ves jutrišnji dan bom doma. A v četrtek ob osmih zjutraj me najdeš na določenem mestu. Mi lahko sam pripravim vse potrebno za polet?"

Surger je trenutke premišljeval, nato pa odgovoril:

"Da. To bom že naredil".

"Hvala. Zagotovo lahko računam z mano. Zadnji vlak iz Roanne vozi ob trindvajseti uri in sedem minut, a prispe v Pariz ob šestih uri in petindvajseti minuti. Za poldrugo uro pridem z avtomobilom v Le Bourget.

Suger odgovori:

"Za vsak slučaj povem Lafontu, naj bo pripravljen... Sicer pa... ne dejam se, da tvoji materi ni tako hudo... Morda brat pretirava..."

Fontel samo zamahne z roko, kakor boče reči, da je izgubil vsako upanje. Trenutek je ostal na mestu, zamišljen z nagubanim čelom.

"Na svidenje", reče nato naglo "Na svidenje v četrtek zjutraj!" Obrne se in naglo odide.

*

Pot do Roanne se mu je zdela neskončno dolga. Že je vstajala zarja, ko je dospel na svoj cilj. Na milih mu je ležal naporni polet in je ves čas vožnje poskušal, da spi. Ali ni mogel zatipiti očes. Moral je misliti na mater, ki je bila bolna že nekaj mesecev. A še več je trpel, ko je pri misli na njeno bolezen moral sebi priznati, da je bil on odgovoren, da se je bolezen poslabševala. Od tistega časa, ko so začeli listi pisati o predstojećem poletu Pariz-New York, je gospa Fontel, ki je že itak bila zelo slaba, začela vedno bolj bolehati vsled

neprestanega strahu za usodo svojega sina. Bila je že v naprej prepričana, da se bo ta, poskus ponoviti, kakor vsi ostali prejšnji poskusi drugih avijatikov. Ona bi vse dala in vse storila, če bi mogla svojega sina odvrti od tega poleta. Ali usodni dan se je vedno bolj in bolj približeval, a njeno slabo zdravje pa vedno bolj in bolj propadalo.

Prej nego je krenil s kolodvora, je Fontel uravnal svojo uro po železniški uri. V njem je bila neomajna odločenost...

"Vsak clovek mora izvršiti svojo dolžnost, ki mu jo je usoda predpisala..."

Tako je rekel sam pri sebi.

"Še nocoj ob trindvajseti uri in sedem minut odpotujem".

Nekoliko minut nato je pozvonil na vratih svoje rojstne hiše. Sprejela sta ga brat Julien in sestra Therese. Nežno so ga objeli.

"No, kako je?", je vprašal in ni si niti upal izreči ime matere.

Therese ga je o vsem obvestila. Gospa Fontel je ležala v agenciji Zdravnika in rekel, da nastopi smrt lahko vsak trenutek.

Šli so v prvo nadstropje.

Neka vrata so se odprla. Pojavila se je služkinja Perina.

Mati v agenciji ni ničesar več čutila. Ni čutila, ko jo je sin poljubil na čelo. Njen obraz je bil resen in skrb se je videla na njem, baš tako, kakor pred desetimi dnevi, ko jo je avijatičar videl in ko ga je prosila, naj se ne spušča v ta polet, ponavljajoča neprestano z mrzlično razburjenostjo:

"Sinko, ne vem, kaj bi dala, če odstopiš od svojega namena! Življenje bi rada dala! Rada bi umrla, samo da bi ti ostal tu!"

Avijatičar je sedel poleg vzgljaja svoje matere, držal njeno roko v svoji, to malo, blede roko, ki ga je znala tolikokrat, ko je bil še majhen otrok, nežno pobožati po lasih. In dolgo je ostal tako sedeč, gledaje kako se živi ta žena, ki ima umreti, a katera ga je rodila.

Ostal je pri materi celi dan. Princel so mu nekoliko jesti. Julien in Therese sta bila istotako v sobi. Mladi avijatičar je utonil v težke misli.

Od časa do časa ga je spopala nekaka tesnoba pri misli, da bi se potreba kmalu vsat in odditi... oditi na pot... Izraz v obrazu bolnice je bil tako strog in ves poln skrbi, da bi se lahko mislilo, da je samo sredstvo, ki naj zadrži sina pri sebi — zadnje sredstvo matere, ki je umirala.

Moral se je siliti, da odžene take misli.

A kolikokrat je stara ura na steni za njegovim hrbtom bila, je čutil še večji strah, še večjo tesnobo, slednji dihi matere zamrl, da bi poslednji dihi matere zamrl, da bi polnoma otrpela ta roka, saj itak revnici ni več rešitve.

Čas je potegal. Gospa Fontel je umirala počasi in težko. V sobi so se nahajali njeni otroci in služkinja. Ko je padel mrak, je Fontel vedno pogosteje gledal na uro. Čutil je, kako je ta gesta neprimerna, kakor

nekako svetokrusno za vse trojico, ki je z njim stala poleg matere postelje in ki gotovo niso mogli razumeti, kako je velika moč one volje, kateri se mora pokoravati, da izvrši veliko nalogo, ki mu jo je usoda določila. Prepričal se je, da ura na zidu kazala točen čas kakor njegova žepna ura. Bila je ura dvainvajset in petindvajset minut.

Fontel poklekne poleg postelje med brata in sestro, pokrovi si čelo z rokami. Otroci so jokaje molili pred mrtvim telesom svoje matere.

Iz daljave je priletel žvižg lokomotive. Fontel skoči naglo na noge. Pogleda na uro. Kazalci so še vedno kazali uro dvainvajset in petindvajset minut!

"Moj Bog, koliko je ura", vzlikne razburjeno.

Na njegovi uri je bilo: 23 in 15 minut.

"Moj vlak že odhaja! Ura je stala!"

"Ne ni stala", se oglasi sedaj stara služkinja. "Jaz sem jo ustavila. Mladi gospod, to je tak običaj, ko nekdo v hiše umre... Da, to je običaj..."

Fontela se je polastil obup... Kakor v megli je videl da nekdo prižiga svečo... In kakor v snu je videl to, kako Surger vzletel v Le Bourgetu, a poleg njega sta delala Variot in Lafont...

Na to mu je pogled zopet obvisel na mrtvi materi. Zdelo se mu je, kakor da se je pokojnika blaga nasmešnila. In, pomirivši se s svojo usodo, ni ničesar rekel, nego posvel glavo in nadaljeval molitve...

AVTOMOBIL OSVAJA SVET

V Amsterdamu zboruje se dni mednarodna trgovinska zbornica, ki je ob tej priliki izdala med drugim poročilo o svetovnem avtomobilskem prometu. Tu izvedemo, da je bilo 7. januarja 1928 na vsem svetu 31 milijonov avtomobilov. Kljub temu, da ima Amerika sama še vedno 76% vseh avtomobilov, narašča število teh vozil tudi v ostalih državah. Posebno hitro se širi avtomobilski promet v Evropi. Avtobusov je bilo lani v prometu 300.000 tovornih avtomobilov pa 4 milijone. Vseh zasebnih avtomobilov so našli 25 milijonov in 1.700.000 motorčikov.

V Evropi štejejo: Anglija 1 milijon 618.000, Francija 1.208.000, Nemčija 708.000, Italija 233.000, Švedska 145.000, Belgija 130.000, Holandska 119.000, Danska 105.000, Švica 86.000 avtomobilov.

Seveda je treba pri tem vpoštevati tudi velikost posameznih dežel, da moremo sklepati na gostoto avtomobilskih vozil. — Za avtomobilski promet so glavni pogoji dobre ceste. Teh je sedaj na svetu 9 in pol milijona kilometrov, kar je ogromna dolžina, če pomislimo, da znaša obseg zemlje na ekvatorju samo 40 tisoč kilometrov. Leta 1927 so izdali v 58 deželah, ki so mednarodni trgov. zbornici poslane svoja poročila, za zgradbo in izboljšanje cest okroglo eno milijardo dolarjev, v kateri vsoti pa Združene države še niso vpoštele. Združene države same pa so izdale za ceste 140 milijonov dolarjev. Še pred par desetletji bi se bili zdeli taki izdatki za ceste nezasiščano zapravljanje denarja, danes je pa splošno znano, da so koristi dobrih cest neprimerno večje nego stroški zanje. Danes se vse dežele trudijo, da svojo cestno mrežo čim bolj razširijo in izpopolnijo.

Drugi pogoj za neoviran razvoj avtomobilskega prometa so enotni prometni predpisi odnosno cestni redi. Prometni redi se morajo usoglasiti po vsem svetu, tako da bo avtomobilist enako varno in neovirano vozil po vseh deželah, pa naj si tudi ne razume niti besede tujeje jezika.

Slednjič navaja poročilo, kako je avtomobilizem postal zelo znaten davčni vir. Letno plačujejo avtomobilisti na vsem svetu eno milijardo dolarjev davkov.

Zanimivosti iz Jugoslavije.

Ponesrečen vlom.

V Backem Petrovem selu so neznani zločinci vlomili v lokal trgovca Simona Kleina in odnesli jekleno Wertheimerico, v kateri je bilo 40.000 Din. Tatove je pa opazila v bližini stanujoča žena, ki je obvestila policijo. Policija je vlomilce dohitela in jih pozvala, naj se udejo. Vlomilci so odgovorili s strelji. Tudi policija je rabila orožje in je v borbi enega vlomilca ranila. Vlomilska tolpa je pobegnila, pustec blagajno na vozu. Krvavi sledovi so pričali, da je bil en vlomilec ranjen.

100-letni starci ubijalec.

V selu Potpeč v Bosni je živel obitelj Pajonović, brata Vasilije in Milovan, ki sta po očetu podedovala lepo posestvo in si ga po bratovsko razdelila. Čeprav je bil Vasilij starejši, Vasilij, ki je sedaj star 99 let in se blizu stotemu, ima dva sina, ki pa živita in delata v Beogradu. Zadnja leta je starček živel v veliki bedi, kajti od posestva ni imel nobenih dohodkov, radi visoke starosti pa tudi delati ni mogel. Često se je dogodilo, da celo kruha ni imel. Brat Milovan je bil skop in mu ni hotel pomagati. Videc, da iz stiske ni izhoda, je Vasilij sklenil prepustiti svoje imetje bratu, izgovoril si je pa užitek.

Milovan je sicer obljubil, toda obljubiti in dati je navadno preveč. Žena in sorodniki so ga nagovarjali, naj starca požene iz hiše in naj mu nikar ne izplačuje užitnine. Zaman je prosil in jadikoval Vasilij. Brat se ga ni usmilil. Sestrada in obupan je Vasilij sklenil osvetiti se bratu. Ko je ta ležal na klopi pred hišo in zadrževal, se je Vasilij priplazil in ga udaril z motiko po glavi. Milovan je bil takoj mrtel.

Starca so prijeli in zaslislali. Prijazil je svoj zločin in je z drhtečim glasom pripovedoval, kako je prišlo tako daleč. Tri dni gospodine nsem imel grizljala kruha v ustih. Bil sem ves obupan, kajti brat se be ni hotel usmiliti. Delati ne morem. Ko sem tako sestrada sedel pred hišo, je prišel brat s polja domov. Spomnil sem se, da sem mu izročil posestvo, da me izkorišča in zato sem sklenil osvetiti se mu. Videl sem, kako je legel na klop pred hišo. Nisem ga hotel ubiti, marveč sem mu hotel samo zagroziti in zahtevati, kar mi gre. Vzel sem motiko in ga udaril po glavi. Bal sem se, da bo vstal in me ubil in naglo sem pobegnil. Šele pozneje sem zvedel, da je mrtel. Tako je sedaj konec vsega. Bil sem jaz in bil je moj brat, bilo je posestvo. Sedaj je vse vrag vzel. No, moji račun so čisti. Milovana sem jaz poslal na oni svet, vi boste mene, posestvo bo prodano za kritje kazenskih stroškov in tako ne bo nikomur nič ostalo. Tako je prav — je zaključil starček svoje modrovanje.

Od policijskega agenta do ocenjenega hajduka.

Pred dvema letoma je bil izvršen v vasi Moljna v djevdjelskem srezu izredno državno razbojniški napad na kmetu Jovana Pejčevića, ki je zaradi dobljenih ran kmalu umrl. Srečni načelnik je takoj izvedel preiskavo, ki se je dolgo vršila na podlagi vsakovrstnega, tudi negotovega pričevanja, končno pa je je krenila v pravo smer. Ugotovilo se je, da je zločin izvršil Dragotin Perović, bivši policijski agent načelnika djevdjelskega srezkega poglavarstva. Perović je rodom iz jablaniškega sresa v kosovski oblasti in ko je bil razkrinkan kot nevaren ropar, se ni nihče mogel spomniti, kako je ta clovek brez pravih šolskih spriceval v mladih letih prišel v zaupno policijsko službo.

Ko so ugotovili, da je policijski agent nevaren ropar, je bil ta že davno na varnem. Postal je v kratkem času najnevarnejši hajduk in organiziral si je tudi svojo četo. Veliki župan kosovske oblasti ga je dal vpisati v hajduški seznam in njegovo glavo je ocenil s 500 Din ki jih dobi, kdor ga oblasti izroči živega ali mrtvega. Cena hajduške glave bivšega policijskega agenta pa se je naglo dvignila na 20.000 Din.

Nekaj članov Perovičeve tolpe so že vlovili in pobili pri spopadih z orožniki, upeli pa so nedavno tudi važno Perovičovo pomočnico, miao Vidosavo Pantović iz jablaniškega sresa, ki je obhlekla moško obleko. Še danes ni ugotovljeno, kakšne naloge je izvrševala ta članica nevarne razbojniške tolpe. Ko so jo slučajno razkrinkali, niso dobili

ed nje nobenega pravega odgovora. Zatrjevala je, da je obhlekla moško obleko, "ker ji je to prišlo, ko moški več veljajo v svetu, kakor pa ženske".

Tekom preiskave pa je mladenka v zaporu skušala izvršiti samomor s tem, da je izpila neki strup, ki ga je dobila v ječo po neznanih pomcnikih. Komaj so ji oteli življenje, jezika ji pa še vedno niso razvezali in še danes ne vedo, v kakli zvezi je prav zaprav bila z glavnim hajdukom Perovičem, nekdanjim policijskim agentom.

Sin ubil očeta.

V selu Novaki pri Karlovcu se je te dni odigrala strašna rodbinska tragedija. 17-letni Josip Belarić je v spanju ubil svojega očeta Mija. Stari Belarić je bil pijanec in nasilnež in se za številno rodbino sploh ni brigal. Najbolj je sovražil sina Josipa, katerega je pustil stradati. Ves obupan je sin sklenil osvetiti se očetu in te dni je svojo namero izvršil.

Orczniki so ga izročili sodišču.

Drava naplavila dve trupli pri Osijeku.

Pri Osijeku je te dni Drava naplavila dve trupli. Pozneje so potegnili iz vode truplo vojaka Danila Dangubića, ki je utonil pretekle dni; te dni pa je Drava naplavila truplo 24-letnega krojaškega pomočnika Stjepana Tosta, ki je utonil 24. julija.

Zagonetna najdba v Zagrebu.

Na dvcršici hiše 44 v Vlaški ulici v Zagrebu je hišni posestnik Branko Hajdin našel v steklenici, ki je dišala po spiritu, cloveško srce. Steklenica z zagonetno vsebino je stala na mizici, katero je pustil steklar Kralj, ki se je bil dopoldne izselil iz hiše in je nameraval mizico zvečer odpeljati. Kraj steklenice je stala manjša steklenica z lizolom, obe steklenici pa sta bili oviti s kravatno in ovratnikom.

O zagonetni najdbi je Hajdin takoj obvestil policijo, ki poizveduje, kaj je na stvari. Zdi se, da si je nekdo dovolil prav neokusno šalo.

Velik požar v Sremu.

V selu Dobanovci v Sremski mitrovici je izbruhnil te dni velik požar pri posestniku Ignjatu Pušinu. Goreti je začelo v žitnici, ogenj se je pa razširil tudi na posestvo sosesa Čedomirja Pušine. Ker gasilcev sploh ni bilo blizu, je ogenj vsa poslopja upepelil. Škoda znaša 300 tisoč dinarjev.

Samopar v duševni zmedenosti.

V selu Budjenovci se je obesil tedni 30-letni seljak Simo Rašković. Mož, ki je bil nekoliko ekscentričen in je rad legel sredi ceste, da je ustavljal avtomobile in avtobuse, je nedavno tako nesrečno padel na glavo, da se mu je zmešalo. Od tega dne je bolehal in te dni je v duševni zmedenosti izvršil samomor.

Tigra napadla krotilca.

V cirkusu Koloseum, ki je te dni gostoval v Sremski Mitrovici je med predstavo pobesnela tigr naenadoma naskočila krotilca Josipa Otmuellerja in ga ugriznila v lica. Sreča v nesreči je bila, da je drugi krotilec prvemu priskočil na pomoč in tigro pomiril. Otmuellerja so prepeljali v bolnico.

Pozor Rojaki!

Za vestno in hitro izvršitev vseh poverjenih nam poslov naslovite vsa pisma za list —

"GLAS NARODA"

216 West 18th Street
New York

Vsa denarna nakazila v stari kraj, bančne posle in potniške zadeve pa —

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street
New York

da tako Vaša naročila ne bodo vsled oddaljenosti uradov zakasnela.

Panevropa.

II.

Briandova proglasitev panevropske ideje v obliki konkretnega poziva je dogodek nedogledne važnosti. Ta apel je prišel sicer na zunaj nepričakovano, toda naznatraj so razmere zanj že popolnoma dozorele. Toliko je gotovo, da po sedanjih poti ne gre več dalje, ne v posameznih državah ne v Evropi kot celoti, da — niti v svetu.

Blazno oboroževanje, v katerega so vse države brez izjeme po vojni že davno zopet zašle, požira ogromne vsote narodnega in svetovnega premoženja, ne da bi dajalo le eni izmed držav jamstvo, da bo v resnem slučaju kos svojim nasprotnikom. Spričo najnovjših vojnih sredstev, ki jih more vsaka država izlahtka prikriti, sila in množica ne prihaja več toliko v poštev. Razen tega pa ta sredstva niso naperjena le proti bojujočim se vojnimi četam, marveč proti celoti sovražnega naroda ter so sposobna, da iztrebijo prebivalstvo celih mest in pokraj in uničijo tudi vso gmotno kulturo. Vsevoljni potop. Pred tem mora trepetati tudi najmočnejši narod. In ta strahotna možnost visi nad svetom, dokler si stoje narodi do zob oboroženi sovražno nasproti, kakor na tanki niti privezan meč, ki se more vsak hip utrgati, da — ki se sčasoma mora utrgati, ker bo tako zahtevala produkcija, ki se bo v svojih zalogah dušila.

Spričo tega položaja so neprestano in nevarnosti vse dosedanje gmotne in kulturne pridobitve in sam obstoj narodov. Noben narod, nobena država si ne more v teh raz-

merah niti za trenotek mirno oddahnuti, ne more pri svojih prizadevanjih računati z daljno bodočnostjo. Tak položaj je pač trajno nevzdržljiv. A edini izhod, ki varno vodi iz njega, je najdalekosežnejši sporazum med narodi.

Moderni gospodarski sistem potrebuje za svoj razvoj neomejeno pot preko cele zemeljske oble, ako naj se uredi tako, da bo služil dobrobiti celokupnosti in ne bo tiral narodov in razredov v medsebojne boje do iztrebljenja. Danes mora tudi najbolj kratka pamet spoznati, da noben narod ne more več gospodariti sam zase brez ozira na bližnje in daljne sosedje. Vprašanje reparacij in vojnih dolgov je najboljša šola v tem pogledu. Posebej je vredno omeniti novodobni promet, ki ne prenese nobenih državnih plotov, ako naj se razmahne do tiste mere, ki je dosegljiva in ki bo vsem enako v korist.

Nič drugače kakor gospodarstvo stremi v svetovnost tudi znanost in etika. Danes dele vsak znanstvenik neposredno za celokupno cloveštvo in naravno zdravje in bolezen kakega naroda pronicata tudi v druge narode. Naravna stopnja je vsaj po vseh večjih mestih širom sveta približno ista. Svet je zrel za novo enotno svetovno kulturo, ki ji pa ne sme in ne more biti več nositelj posamezen imperialističen narod, kakor je bilo to prejšnjih vekovih, marveč skupnost z narodnimi kulturnimi središči, usmerja jočimi svojo pot po enem skupnem, vse nadkriljujočim, za vse enako svetlečim svetilnikom krščanskega nauka in duha.

Kako dejansko vse moderno življenje samo po sebi teče v skupnost, priča dejstvo, da imamo poleg oficijelnega Društva narodov in njegovih okvirnih ustanov že celo vrsto zasebnih začetkov evropske in svetovne skupnosti. Ta je predvsem kapital, ki si v dosega skupnih ciljev podaja roke preko vseh državnoopravnih meja. Za njim nič ne zaostaja drugi najvažnejši činitelj modernega gospodarstva — delavstvo. Enako se javlja že tudi močna mednarodna solidarnost med kmeti; pa tudi vsi drugi važnejši stanovi se vežejo v mednarodne skupine.

Očito dejstvo je tedaj, da je Briandov apel našel že pripravljen tla. Še več! Ako bi bila Briandova Panevropa mišljena kot nasprotje proti ameriški kontinentu, kot nasip proti Ameriki, bi bil ta apel že preživljen in zastaran. Evropa je za Evropejce že davno premajhna in enako Ameriki za Američane, ako nočejo v kulturi zastati in okameniti ter se zadušiti v svojem obilju. Skupna evropska vojna z Ameriko ne bi bila za las boljša, nego če bi se sprožila vojna med posameznimi državami in se razvila potem v svetovno vojno. Kdor hoče mir, mora hoteli svetovni mir in Panevropa mora biti samo člen Združenih držav sveta ali vsaj Svetovne zveze narodov. V to smer težijo vse politično, gospodarsko in kulturno življenje sodobnega cloveštva in vsak drug cilj bi bil zgrešen in malenkosten.

Doseči se seveda vse z enim mahom ne bo dalo, marveč korakoma z razvojem. Toda zadnji cilj mora biti jasno opredeljen, nepremičen in daleč viden, da nam bo kažipot. V tem zmislu bodi Briandov apel cloveštvu veselo oznanilo velike, srečnejše bodočnosti.

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

PIKNIKE,

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Mlada ljubezen.

ROMAN

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

— O. Jakobina, — je nadaljeval, — kako podobna ti je ona deklica! — Ali se ti ne zdi? Celo tvojo postavo ima in celo tvoje poteze ima! Strašno ti je podobna! Ah res, ona gre priročno z Gastonom!

Tedaj pa se je Silver naenkrat predramil iz svojih sanj. Dvignil se je ter prebledel Mlada deklica, ki je prihajala tam, je bila Jakobina, v mesu in krvi, je bila gospodična Marcadieu, z abejem in Roumi gasom! Da, v resnici je hodila ob roki gospoda Gastona!

Ob tem pogledu je čutil Silver, kako se ga oprijema omotica. Počasi se je spazil na stran, stopil za drevo ter opazoval zmehčenih oči, ti mimo svojo nekdanjo prijateljico.

To nepričakovano srečanje ga je spravilo popolnoma ob um. Za par minut so mu prele vse misli in njegovo srce je navidez zastalo od mogočnega stresa.

— To je ona! — je šepetal bledih ustnic, — to je zares Jakobina! Ona mora biti poročena!

Dolgo časa je zrl za njo, dokler je ni izgubil med množico šetalcev. Nato pa je odšel, kot mesečnik, v nasprotno smer, ne da bi videl ali slišal, kaj se godi krog njega.

— Ona mora biti poročena! — si je ponavljal, od časa do časa. Omotica pa se ni hotela umakniti z njegove duše.

Kot v sanjah je nadaljeval svoj izprehod ter se kmalu znašel v hlevu, kjer je bila nastanjena oslica. Ko je zopet videl shušano žival, staro tovarišico svojih bolezni, se je mogel zopet jokati.

— O, Moussu! Ali se še spominjaš, kako ti je prinesla repe? Onedaj je žival, poravnal račun ter zapustil Louchon.

Oslica je prosto nadaljevala pot, ne da bi se brigala za svojega gospodarja.

Silver ni bil še nikdar tako potrt kot na ta dan.

— Tako daleč je torej prišlo! — si je rekel. — Jakobina ob roki drugega! Tako kmalu me je lahko pozabila!

Ta misel ga je razkajala prav do srca. Preklinjal je nevhvalečnico, si obudil zopet v spominu, kaj mu je prisegla v duplini ter ji dejal polglasno na samotni cesti najbolj ostre očitke. Nato pa je blesk zdrave pameti osvetlil njegove možgane in prosil je Jakobino za oduševanje ter zmerjal samega sebe z bedakom in norcem.

V bistvu je storila le to, kar je zahteval od nje, — si je rekel. — Zakaj naj bi ostala zvesta meni, ko sem ji vendar prisegel, da je ne ljubim več? Da, jaz zaslužim svojo nesrečo, jaz sam sem kriv vsega!

Solnce je že izginilo za gore, a oslica je korakala neumorno naprej. Sedaj si je ogledal Silver okoli ter spoznal planinski potok One, ki je žuborel ob njegovi desni strani.

— Dobra žival! Hoče, da se vrneva v Gargos!

Cesta je dejansko vodila v Aigues-Vives. Bilo je v celem le osemdeset kilometrov poti.

— Radi mene, vrni se domov! — je rekel Silver oslici. — Ker je Jakobina s svojim možem v Louchonu, se nama ni treba ničesar bati. Vred tega se bova sedaj vrnila v Gargos ter zopet obnovila svoje prejšnje življenje! Ti boš zopet našla travo svojega travnika in jaz bom rezal kolovrate. Uboga prijateljica! Zakaj so metali nate kamene nekoga poletnega večera? Da je človeška sreča odvisna od takih neznanih stvari!

Sedaj, ko mu ni bilo treba več pričarati na svojo stran sliko deklice, ker ni imel nikake pravice več, da bi jo videl v svojih otroških sanjah karakati ob njegovi strani, ni mogel drugega kot napraviti oslico za zaupnico svojih srčnih izlivov. Oslica ga je potrpežljivo poslušala. Tekom prvih desetih kilometrov je zavzelo ime Jakobine šestokrat v njena dolga ušesa. Nastopila pa je noč in zaupna sporočila so postala bolj redka in vzdihli so bili manj globoki in bolešni. Ničesar stalnega ni na svetu, niti bolečine. Naj je nesreča še tako velika, nismo zmožni jokati neprestano tri ure. Ko je prišel Silver dne 12. septembra v prijazni trg Aigues-Vives, je bil gotovo še žalosten, a v dosti manjši meri kot onega unlijskega večera, ko ga je zapustil. Rane njegovega srca niso krvavele več tako silno in obup se je umaknil obojni resignaciji.

Veselo je splezala oslica na višino Gargosa. Silver ni našel pri svojem povratku nikakega nadaljnjega sledu krvi Laroqua. Smreke so peče svoje večno, otožno pesem.

Vodnik je prišel do pašnika. Potrkal je na vrata prve hiše. Emil Montguilhelm jih je odprl in oba brata sta se objela pri svidenju. Kako suh in sključen izgledal ubogi jetični! On, ki je mislil, da bo okrevljal, ko je umoril Laroqua, se je komaj držal pokonci. Silver je pokazal povsem odkrito, kako velik vtis je napravilo to nani.

— Da, — je rekel Emil, — vročina me je strašno zdelala! V Gargosu smo namreč imeli strašno vročino. Sedaj pa mi gre že dosti boljše. Mislim, da se bom v pozni jeseni lahko lotil dela!

Še vedno je imel zaupanje v to, kar mu je rekel Roumigas ter mislil, da bo lahko živel sedaj, ko je mrtev njegov glavni sovražnik. Brata pa nista niti namignila na strašno skrivnost in Silver je vprašal enostavno po svojem očetu Francois Montguilhelmu.

— Oče pase ovce na Praderes, — je odvrnil Emil. — Tam je dobil izvrstne pašnike za nizko ceno in vsaki večer, ob devetih, se vrača domov. Tri ovce so mu poginile, dve sta se izgubili in osemindvajset jih je prodal mesarju v Aigues-Vives. V Pontacq bo odšel šele koncem tega meseca.

Nato mu je pripovedal Emil vsakovrstne stvari, ki so se pripetile v Gargosu. Artiguenabe je zopet dobil otroka. Bradata Putona je umrla. Bertrand Cajola pa še vedno živi in pismonoša Cambille se je oženil.

Tekom tega pripovedovanja je povedal Silver oči, ker je vsaki trenutek pričakoval, da bo slišal ime gospodične Marcadieu. Bolnik pa ni ničesar omenil o njej in o celi stvari.

Tedaj je vzel Silver za žebila na steni ključ k svoji duplini ter nadaljeval svojo pot mimo farovža, cerkve in Slapa. Župnišče si je ogledoval mimogrede z bojazljivim strahom. Polkna pa so bila zaprta. Cerklji pa so izza spomladni očividno prizanesli in razpoka v stranski kapeli je še vedno zijala. Slapa ni zapazil takoj, pač pa visok, zelenoobarvan plot, ki ga je obdajal na desni strani. Ob ostrem kotu ograje je zapazil vrata, na kojih je stala deska z naslednjim napisom:

— Kdor si hoče ogledati krasni Slap, naj vstopi tu! To je bila ista deska, katero je videl Silver prej na farovžu. Abeju ni bilo treba drugega kot zamajati prostor.

Potrtega srca se je mladenič pozorno ozrl naokrog. Na nikogar si ni drznil nasloviti vprašanja ali stopiti bližje. Kljub temu pa je kočno odprl vrata ter hotel vstopiti s svojo oslico, ko je zaklical: "Trepki ženski glas!"

— Oprostite, dragi prijatelj, a živalim je vstop prepovedan! Pred neke vrste klosok ki je bil istotako zeleno obarvan, se je prikazala Pupota služabnica abeja Bordesa.

Ko pa je spoznala obiskovalca, je dvignila roki ter vzkliknila:

— Oj, sveti angelji, ti si, Silver? Pridi vendar! Ti že smeš z oslico noter. Tuto bo lahko popravil pot. Torej si vendar zopet prišel? Zredil se pač nisi med tem časom! Kaj pa novega?

— Ne dosti, Pupota! Kaj pa se je tukaj pripetilo?

— Hm, ničesar posebnega! Tujci odhajajo sedaj. V tem letu ne bo več posebno dosti opravkov!

(Dalje prihodnjik.)

SREČANJE NA MORJU

Poglavje o zdravilni hrani.

Znan je govor, da gre ljubezen skozi želodec. Še mnogo bolj upravičeno pa lahko trdimo, da gre zdravje skozi želodec. To ve iz lastne izkušnje vsak otrok, vsaj v kolikor gre za nezmernost, za uživanje nezrelega sadja, slaščic itd. V zadnjih letih so pa nemški zdravniki dognali, da se dajo nekatere bolezni s primerno hrano naravno zdraviti, posebno rane in pa jetika.

Poizkusi na živalih so že pred leti dokazali, da pitanje z beljakovinami zmanjša sprejemljivost telesu za nalezljive bolezni; mastna hrana poveča telesno odpornost, ogljikovodikov bogata hrana pa jetiko pospešuje. Dokazano je, da je telo tembolj podvrženo okuženju, čim več je v njegovem stanju vode. Zato so tudi vsako gnojeno in vnetje od nekad zdravili z izsušenjem. Ker je kuhinjska sol predvsem tista snov, ki najbolj pospešuje vlogo v stanju, moremo pobijati razne bolezni s tem, da dajemo bolniku čisto neslane ali pa vsaj le malo slane jedi. — Zelo veliko ulogo igrajo pri pobijanju raznih kužnih bolezni tudi vitamini, ki se nahajajo predvsem v surovih živilih, sadju, mleku, zelenjavi itd. Pri zdravljenju tan in zlomljenih kosti je vitamini bogata hrana zelo bistven pripomoček.

Po mnogih poizkusih so nemški zdravniki dr. Max Gerson, dr. Hermannsdorf in prof. Sauerbrun natančno določili zdravilno dieto za jetične. Ta hrana vsebuje obilo beljakovine in maščobe, le malo pa ogljikovodikov. Bolnika pa ni smeti brez meje debeliti, marveč je treba količino hrane takoj zmanjšati, čim je dosegel svojo pravo težo. Hrana za enega bolnika vsebuje poprečno dnevno 90 gramov beljakovin, 160 gramov maščobe in 220 gramov ogljikovodikov; kuhinjska sol je popolnoma izključena. Pač pa dobivajo bolniki veliko množino posebne mešanice anorganskih (rudniških) soli, ki jo je sestavil dr. Gerson. Taka prehrana telesu vzame vlogo, ga izsuši. Zdravilni jedilni list za jetičnike je sestavljen takole:

Prepovedane so jedi: Kuhinjska sol; konzerve vseh vrst; prekajeno in začinjeno meso; klobase in gnjat; prekajene ali nasoljene ribe; kis; Maggi; kocke za juho. V omejeni meri dovoljene so jedi: Neslan kruh; kruh iz neoluščnega žita; prepečenec; rezanci; makaroni; pečivo; sveže meso (do 500 gramov na teden); drob (pri- žlec, možgani, jetra itd.); sveže ribe; poper; Liebigov mesni ekstrakt; oivo (zdravilno pivo ali sladno pivo); malaga, rdeče vino (kot začimba v jedeh); kava, čaj, kakao (samo toliko, da se pobarva mleko.)

Dovoljene so jedi: Mleko, približno 1 do 1½ liter dnevno v kateri-

koli obliki, posebno surovo mleko — če je od zanesljivo zdravih krav! — dalje kislilo mleko, mlečni kakao ali riž; smetana, kefir, malo slani sir; sadje vseh vrst, posebno mnogo surovega sadja, a tudi kuhano, kompoti, marmelade, sadni sokovi, limonada, sadjevec, marmelade, sadni sokovi, limonada, sadjevec, pečena jabolka; potem sveže solate in solčje (nobena zelenjava naj se ne devije v vrelo vodo, marveč naj se pari; juham in drugim jedem se morejo dodati surovi sokovi razne zelenjave); paradizniki, razne kolerabe, pesa in repa, krompir, špaglji, razno zelje in ohrovt karfiolje, kislilo zelje, kreša, endivija, spinača, grah, fižol v stročju, leča, gobe, kumare, buče, korenje (posebno surovo nastrgano in oslajeno) itd.; jajca in razne jajčje jedi; riž (neoluščen), zdrob, tapivka, kaša, ovsen zdrob; sladkor, posebno rujavi kandis in pa pristen čebelni med; oljčno olje, svinjska mast.

Da se v jedeh prikrije pomanjkanje soli, naj se menja obilo začini s kostno moko, raznimi želišči: majaronom, pehtranom, koprom, čebulo, poprovu meto, lovrenjem, kumino, peteršiljem, zeleno, česnom, redkvijo itd., dalje s citroni, raznimi dišavami, mandlji, orehi, rozinami itd.

Čas za uživanje hrane je natančno določen: k jedi dobe bolniki 700 do 800 kalorij, razni mineralni soli. S to dieto so doslej dosegli izvrstne uspehe pri 300 bolnikih s težko in najtežjo kožno, kostno ali žlezno jetiko; izboljšanja in ozdravljenja so trajna.

Manj dognani so uspehi pri pljučni tuberkulozi. Dobro je, ako bolnik tudi po ozdravljenju še nekaj časa nadaljuje s to hrano.

OTROK V PEČI

V Srdici na avstrijski meji sta tamošnjemu mizarju zbolela na neki kožni bolezni dva otroka, od teh je imel eden sedem, drugi pa pet let. Domači so poslali v apoteko po neko črno mažo, s katero so otroka namazali po vsem životu.

Da bi pa maža bolj učinkovala in v prepričanju, da čim več toplote, toliko bolje za otroka, je napravila nesrečna mati usodopolni korak. Ravno kar je bila spekla v domači kmečki peč krh, peč je nekoliko ohladila, potem pa je položila oba otroka na leseni desčici in ju porinila v peč. Starejšega bolj globoko, mlajšega pa je nekoliko odprtno v notranjost. Ta je bil tudi, ki je začel kmalu vplati, dočim je starejši takoj izgubil zavest. Ko so ju na vpitje potegnili ven, starejšega tudi ribanje z jesthom ni prebudilo več k življenju in je tudi umrl.

Naj bi bil ta strašen primer resen memento zdravstveni upravi, da zasede zdravniška mesta v Gornji Lendavi in v Cankovi. Razmere kakor so sedaj, so nedopustne.

Kretanje Parnikov
Shipping News

17. avgusta: Hamburg, Cherbourg, Hamburg
Leviathan, Cherbourg
20. avgusta: Ile de France, Havre
21. avgusta: Stuttgart, Boulogne sur Mer, Bremen
Aquitania, Cherbourg
George Washington, Cherbourg, Bremen
22. avgusta: Cleveland, Cherbourg, Hamburg
Bremen, Cherbourg, Bremen
23. avgusta: Vulcania, Trst
Majestic, Cherbourg, Antwerpen
Lapland, Cherbourg, Antwerpen
Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
24. avgusta: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
Minnehaha, Cherbourg
26. avgusta: Resolute, Cherbourg, Hamburg
27. avgusta: Paris, Havre
28. avgusta: Berengaria, Cherbourg
America, Cherbourg, Bremen
29. avgusta: Dresden, Cherbourg, Bremen
30. avgusta: Olympic, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
Berlin, Cherbourg, Bremen
New Amsterdam, Cherbourg, Rotterdam
31. avgusta: St. Louis, Cherbourg, Hamburg
Conte Biancamano, Napoli, Genova
2. septembra: France, Havre
Reliance, Cherbourg, Hamburg

4. septembra: Mauritania, Cherbourg
President Harding, Cherbourg, Bremen
5. septembra: Alcantara, Boulogne sur Mer, Bremen
6. septembra: Ile de France, Havre
Homeric, Cherbourg
Belgenland, Cherbourg, Antwerpen
Republic, Cherbourg, Bremen
Stettin, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Roma, Napoli, Genova
Minnesota, Cherbourg
7. septembra: New York, Cherbourg, Hamburg
Leviathan, Cherbourg
10. septembra: Saturnia, Trst
11. septembra: Karlsruhe, Bremen
Aquitania, Cherbourg
President Roosevelt, Cherbourg, Bremen
12. septembra: Bremen, Cherbourg, Bremen
13. septembra: Paris, Havre
Aquitania, Cherbourg, Antwerpen
14. septembra: Arabie, Cherbourg, Antwerpen
Deutschland, Cherbourg, Hamburg
Vendham, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Citta Grande, Napoli, Genova

1. Jesenski izlet, — sep. 6., "Ile de France".
2. Jesenski izlet, — okt. 18., "Ile de France".
Božični skupni izlet, — 6. dec., "Ile de France".

ČUDEŽI IN STRAHOVI V OČEH ZNANOSTI

Mnogi naravni pojavi, ki so se zdeli ljudem še nedavno nerazumljivi in zagonetni, so zdaj nekaj vsakdanjega. V starih časih so smatrali ljudje za čudež, za nekaj nadnaravnega vse, česar si niso znali pojasniti. Zdaj so ga prirodne vede tako napredovale, da se dajo vsi taki pojavi pojasniti naravnim potom. To bomo najbolje razumeli na praktičnih primerih.

Na snoveh, v katerih je škrob, kakor na kruhu, moki, hostijah itd., se pojavijo vsi krvavoredeči lisice, če se snov kvari. Na račun teh lisic je šlo do novejšega časa nebroj vraž in praznoverja. Mikroskop nam pa pokaže, da so krvavoredeči lisice posledica prostemu očesu nevidnih bakterij, znanih pod imenom mikroscopus prodigiosus. V srednjem veku so ljudje mislili, da povzročajo krvavitev hostij židje in sicer zato, ker so križali Kristusa. Posledica tega praznoverja je bilo grozno preganjanje židov. Nedolžna bakterija je torej zakrivila divje orgije človeške nesposobnosti.

Dolgo so ljudje razmišljali tudi o svetopisemski mani. Da bi to vprašanje končno rešili, se je napotila posebna ekspedicija kemične in poljedelske poskusne stanice na univerzi v Palestini na Sinajski polotok. Ekspedicija je ugotovila, da svetopisemska mana ni nič drugega, nego pot neke vrste mušice. Mušice se pote in od njih padajo drobne kapljice na zemljo. Množina potnih kapljic je odvisna deloma od vremena, deloma pa od pranske mušice v času, ko ležajo jajčeca. V posebno ugodnih razmerah se kapljice strdijo in izpremenijo v bela, sladkorju podobna zrnca različne velikosti od najmanjšega do največjega v obliki leče.

V starih časih so ljudje s strahom govorili o žveplenem dežju. Tudi ta pojav je zdaj pojasnjen. Izkazalo se je namreč, da izločajo neke posebne vrste rastline pranje žolte barve, ki se pojavijo v celih oblakih. Prah pada na zemljo in lahkoverni ljudje vidijo v njem žvepleni dež.

Omeniti je treba še en pojav, ki je zakrivil v starih časih mnogo vraž. To so različni svetlobni pojavi gotovih organizmov, ki so se zdeli ljudem zagonetni in strahotni. Če hodimo ponoči po gozdu, vidimo večkrat fosforescirajočo luč, ki odseva iz starih trhljih storov. Mnogi misli se imajo zahvaliti za svoj nastanek temu zagonetnemu pojavu, o katerem nam pa biolog pove, da ga povzroča neke vrste goba, ki raste kot parazit na trhljem gnjilcem lesu in ima to lastnost, da izloča modrobelo svetlobo. Nekaj silicnega je tudi z mesom ubitih živali, ki se včasih svetlika. O takem mesu vemo, da so v njem bakterije, ki se pod gotovimi pogoji svetlikajo. Raziskovanja so pokazala, da vpliva svetloba teh bakterij celo na fotografsko ploščo. Posrečilo se je že fotografirati svetlikajoče se bakterije v njihovi lastni svetlobi.

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za odpuščanje na ogromnih parnikih. ILE DE FRANCE 20. avg. 6. sept. (7 P. M.)

PARIS 27. avgusta; 13. sept. (Ob polnoči)

FRANCE sept. 2.; 20. septembra (6 P. M. (Ob polnoči))

Najkrajša pot po železnici v Ameriko je v posebni kabini s vsami modernimi udobnostmi — Pijava in slavi francoska kuhinja izredno nizke cene. Vprašajte katerikoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je počen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh. Vse naše dolgotrajne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo vedno le prvovrstne brzoparnike.

Tudi nedržavljanji zamorejo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. mesecev in isti se ne pošiljajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred nameranim odpotovanjem in oni, ki potujejo preko New Yorka, je najbolje, da v prošnji označijo, naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljenske postave, ki je stopila v veljavo s prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljencev letno, a kvotni vizej se izdajajo samo onim prosilec, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Stariši ameriških državljanov, možje ameriških državljanov, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili, žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa so opravičeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavno pripuščeni v to deželo za stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na poznano in zanesljivo

SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK

JESENSKA SKUPNA POTOVANJA V STARI KRAJ

Z ozirom na razna vprašanja naših rojakov poročamo, da priredimo sledeča skupna potovanja v stari kraj to jesen na najnovejšem in največjem parniku Francoske parobrodne družbe

Prvi izlet 6. SEPTEMBRA 1929

Drugi izlet 18. OKTOBRA 1929

Božični izlet 8. DECEMBRA 1929

Kakor vedno, so nam tudi za te izlete dodeljene najboljše kabine in kdor si želi zagurati dober prostor, naj se pravočasno prijavi in pošlje aro.

Za pojasnila glede potnih listov, Return Permitov itd. pišite na domačo

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street
New York, N. Y.